

Анализ на добри практики при внедряването на Стандартния одитен файл за данъчни цели

Проект „Повишаване на доброволното спазване чрез внедряване на SAF-T в България”

Technical Support Instrument

Supporting reforms in 27 Member States

Funded by
the European Union

This document was produced with the financial assistance of the European Union. Its content is the sole responsibility of the author(s).

The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Union.

The project is funded by the European Union via the Technical Support Instrument, managed by the European Commission Directorate-General for Structural Reform Support (DG REFORM).

This report has been delivered in February 2024 under the EC Contract No. SRSS/2018/01/FWC/002. It has been produced as part of the project “Implementation of SAF-T in Bulgaria”.

© European Union, 2024

The Commission's reuse policy is implemented by Commission Decision 2011/833/EU of 12 December 2011 on the reuse of Commission documents (OJ L 330, 14.12.2011, p. 39 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Unless otherwise noted, the reuse of this document is authorised under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). This means that reuse is allowed, provided that appropriate credit is given and any changes are indicated.

Directorate-General for Structural Reform Support

REFORM@ec.europa.eu
+32 2 299 11 11 (Commission switchboard)
European Commission
Rue de la Loi 170 / Wetstraat 170
1049 Brussels, Belgium

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
1 ЦЕЛИ НА НАСТОЯЩИЯ ДОКУМЕНТ.....	4
2 АСПЕКТИ И МЕТОДИ ЗА АНАЛИЗ	4
3 АНАЛИЗ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ	6

РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

Съкращение	Описание
ГД	Генерална дирекция
ДДС	Данък върху добавена стойност
ЕС	Европейски съюз
КД	Корпоративен данък
НАП	Национална агенция за приходите
ОИСР	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
SAF-T	Стандартен одитен файл за данъчни цели, Стандартния файл, файла

1 Цели на настоящия документ

Настоящият доклад е разработен в рамките на проект „Повишаване на доброволното спазване чрез внедряване на Стандартен одитен файл за данъчни цели в България“. Проектът се осъществява съгласно Договор REFORM/SC2022/050 към Генерална дирекция (ГД) „Подкрепа на структурните реформи“ на Европейската комисия с основен бенефициент Национална агенция за приходите (НАП, Агенцията) в Република България.

Целта на проекта е да подпомогне Агенцията в подобряването на спазването на данъчното законодателство чрез въвеждане на Стандартния одитен файл за данъчни цели (SAF-T, стандартния файл, файла), като заложените специфични цели са следните:

- ▶ **Специфична цел 1:** Придобиване на специализирани знания и умения на служители на НАП чрез обмен на добри практики, процеси и методологии с други данъчни администрации в Европейския съюз (ЕС), които успешно са внедрили Стандартен одитен файл за данъчни цели съгласно методологията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).
- ▶ **Специфична цел 2:** Разработване и подготовка за изпълнение на всички условия за събиране на счетоводни данни от големи и средни данъкоплатци в унифициран формат на базата на Стандартен одитен файл за данъчни цели по модела на ОИСР.

2 Аспекти и методи за анализ

Анализът е реализиран чрез документално проучване в периода 07.10.2022 г. - 31.03.2023 г. на база публична информация, правна рамка, информация, предоставена от Бенефициента, както и чрез анализ на добри практики и получаване на практически насоки от лица, участващи във внедряването на Стандартен одитен файл за данъчни цели в други страни-членки на ЕС.

За целите на изграждане на контекст и рамка на анализа, които да позволят извеждане на заключения и предложения за провеждане на реформата, настоящият доклад се базира на следните методи за извършване на анализ:

СЪБИРАНЕ, ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИЯ

Методът включва събиране, проучване и анализ на съществуващи документи и информация, включително публична информация и вътрешни за НАП документи, предоставени от бенефициента. Основните стъпки, които са осъществени, са:

- ▶ Идентифициране на необходимите за анализа документи и информация, сред които са:
 - нормативни актове – закони, наредби, свързани с данъчно-контролната дейност и относимите функции на Агенцията
 - вътрешни документи на НАП
 - академична литература

- информация и документи от външни заинтересовани страни
 - други документи, предоставени от Бенефициента и/или Ърнст и Янг.
- ▶ Проучване на документите и обработка на информацията от тях - събраната първична информация от източниците е систематизирана, обработена, обобщена и подготвена за анализ.
- ▶ Изготвяне на доклад – резултатите от проучването са представени в настоящия доклад. На база на анализ и оценка на фактите са направени съответните предложения, изводи и констатации.

РАБОТНИ СРЕЩИ С БЕНЕФИЦИЕНТА

Работните срещи, проведени за целите на доклада, целят потвърждение, усъвършенстване или отхвърляне на предложените възможности за осъществяване на реформата за внедряване на Стандартния одитен файл за данъчни цели, като са взети предвид стратегическите планове, целите и ресурсите на Агенцията.

3 Анализ на добри практики

В рамките на текущия анализ се разглежда процесът по имплементация на Стандартния одитен файл за данъчни цели (SAF-T) и добрите практики, установени в конкретни Европейски държави, които вече са го въвели в своята фискална система.

Изложението включва преглед на следните данъчни системи:

- ▶ Литва
- ▶ Норвегия
- ▶ Португалия
- ▶ Румъния
- ▶ Полша
- ▶ Испания
- ▶ Франция.

Предприетият подход в рамките на настоящия анализ е представяне на информация, обособена съгласно следните критерии:

- ▶ Обща информация за Стандартния одитен файл за данъчни цели, внедрен в съответната държава
- ▶ Техника на въвеждане
- ▶ Видове данъци в обхвата
- ▶ Наличие на задължителен сметкоплан
- ▶ Кръг от задължени лица
- ▶ Етапи на въвеждане
- ▶ Периодичност на подаване
- ▶ Общ преглед на високо ниво на внедрената SAF-T схема
- ▶ Механизъм за корекции
- ▶ Особености, приложими за модела, приет в съответната държава.

При изготвяне на анализа гореизброените критерии остават неприложими при липсваща, непотвърдена или несъответстваща информация за конкретната данъчна система.

Литва

Обща информация	<p>Стандартният одитен файл за данъчни цели в Литва включва подробни счетоводни данни, които се предоставят на данъчните органи при поискване с цел осъществяване на контрол върху данъчните задължения на задължените субекти. SAF-T следва да бъде изготвен в съответствие с официалните изисквания към файла и изпратен в XML формат.</p> <p>Освен от данъчните органи, файлът може да бъде изискан и от митническите органи, службите по разследване на финансови престъпления и органите по социално осигуряване.</p>
Техника на въвеждане	<p>Задължението е въведено с текст в Закона за счетоводството. Издадени са също заповед на изпълнителния директор на данъчната администрация и разяснения/спецификация на схемата на SAF-T. Отново със заповед на данъчната администрация са обновявани техническите изисквания за попълване на схемата и списъка с изискуеми реквизити.</p>
Видове данъци в обхвата	<p>ДДС (Данък върху добавена стойност), КД (Корпоративен данък)</p>
Наличие на задължителен сметкоплан	<p>Няма</p>
Кръг от задължени лица	<p>Задължително подаване само от местни компании.</p> <p>SAF-T не се подава задължително от чуждестранни лица, регистрирани за ДДС цели в Литва, за клонове, представителства на чуждестранни лица, места на стопанска дейност, публични дружества и организации с нестопанска цел.</p>
Етапи на въвеждане	<ul style="list-style-type: none">▶ От 1 януари 2018 – за компании, чиито нетни приходи от продажби за 2016 г. нахвърлят 700 000 евро;▶ От 1 януари 2019 – за компании, чиито нетни приходи от продажби за 2017 г. надхвърлят 300 000 евро;

<p>Периодичност на подаване</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ От 1 януари 2020 и следващите – за компании, чиито нетни приходи от продажби надхвърлят 300 000 евро в година преди предхождащата година.
<p>SAF-T Схема</p>	<p>При поискване</p> <p>Следните елементи от схемата на ОИСР са въведени:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Header; ▶ Master file; ▶ General ledger entries; ▶ Source documents. <p>Въведени са четири вида таблици за съпоставяне на данните от софтуера за бизнес управление на компаниите към частите на схемата, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ General ledger accounts – таблица за сметките от главната книга; ▶ Таблица за ДДС; ▶ Таблица за КД; ▶ Analysis type table “Profit”.
<p>Механизъм за корекции</p>	<p>Не е налична информация</p>
<p>Особености</p>	<p>SAF-T може да бъде подаден в цял вид или разделен на части. Частите, на които може да бъде разделен файлът, са General Ledger, данни за продажби, данни за покупки, данни за плащания, движение на стоки, данни за операции с активи.</p> <p>Ако лицето избере подаване на файла на части следва да съблюдава изискванията за такова подаване. Допълнително отделните части могат да бъдат разделени по периоди, особено ако периодът, за който се изисква файла, е повече от година.</p> <p>Освен SAF-T към настоящия момент Литва е въвела i.SAF, което представлява системата за електронно фактуриране, в която се въвежда информацията относно ДДС фактури. Въведена е и се</p>

използва и система i.VAZ, в която се въвежда информация относно транспорта на стоки.

Норвегия

Обща информация

SAF-T (Стандартен одитен файл за данъчни цели) е стандартен файл, използван за експортирането и обмена на различни видове счетоводни транзакционни данни в XML формат. Разработването на стандартния одитен файл в Норвегия е резултат от съвместно сътрудничество между бизнес общността, счетоводния сектор и норвежката данъчна администрация.

Въведената версия на SAF-T е ограничена до нивото на счетоводството, включително транзакциите с клиенти и доставчици. Включени са и всички необходими основни данни. Бъдещите версии на SAF-T ще включват информация за документи (source documents) като подробни данни за фактури и движения на стоки и транзакции с активи. Освен това ще бъдат добавени и други елементи.

Основната цел на SAF-T е:

- ▶ да служи за извличане и предоставяне на счетоводни данни след поискване от норвежката данъчна администрация или други публични органи;
- ▶ да служи като формат за архивиране на необходимите счетоводни данни за тези, които са задължени да водят счетоводство, както е посочено в норвежкото счетоводно законодателство;
- ▶ да служи като формат за прехвърляне на данни при смяна на счетоводен софтуер;
- ▶ да служи като формат за прехвърляне на данни от счетоводен софтуер към други системи, като например системи за изчисляване на данъци, софтуер за бизнес проверки, консултантски системи и др.

Въвеждането на SAF-T в Норвегия е отчетено като засягащо разработчици на софтуер и доставчици, които трябва да включат функционалността за експортиране на SAF-T със счетоводни данни в своите продукти, лицата, задължени да водят счетоводство в Норвегия, както и норвежката данъчна администрация. Само в случай на ревизия съществува задължение за предприятие, задължено да води счетоводство, да представи SAF-T на данъчната администрация.

Техника на въвеждане	Задължението е въведено с текст в Закона за данъчната администрация, както и в нормативните актове, свързани със счетоводството, издадени от Министерството на финансите.
Видове данъци в обхвата	ДДС
Наличие на задължителен сметкоплан	Сметкопланът може да бъде изготвен по избор в съответствие със сметките по финансов стандарт SAF-T (2 или 4 цифрен) или в съответствие с отчет за приходите и разходите съответно за вида бизнес.
Кръг от задължени лица	<p>SAF-T файл се подава задължително от всяко предприятие със задължения за водене на счетоводство, което използва електронни счетоводни системи. Предприятията с оборот под 5 милиона норвежки крони и такива с по-малко от 600 счетоводни транзакции са освободени от изискването. Ако обаче тези предприятия разполагат със счетоводна информация, която е достъпна в електронен формат, изискването се прилага и за тях.</p> <p>Доставчиците на софтуерни системи и програми са тези, които трябва да адаптират своите счетоводни продукти, така че да могат да осигурят експортиране на новия стандарт при поискване.</p>
Етапи на въвеждане	<p>От 1 януари 2020г. е въведено задължението за подаване на файла при поискване от данъчната администрация. Преди това той е с пожелателен характер. Няма и задължение да се докладват транзакции преди тази дата.</p> <p>Първата версия на стандарта е готова през 2016 г., но е ограничена до предоставяне на информация за счетоводните сметки (счетоводна книга) и информация за доставчици и клиенти.</p> <p>Най-актуалната и последна версия към текущия момент е пета версия. През 2016 г. работна група е изработила първата версия, последвана по-късно през същата година от подобрена версия. През 2017 г., 2018 г. и 2019 г. се изготвя по една нова версия на стандарта.</p>
Периодичност на подаване	Към този момент се подава само при поискване в хода на данъчна ревизия.

SAF-T Схема	<p>Следните елементи от схемата на ОИСП са въведени:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Header; ▶ MasterFiles; ▶ GeneralLedgerEntries; ▶ SourceDocuments.
Механизъм за корекции	Не е предвиден такъв.

Португалия

Обща информация	<p>SAF-T (Стандартен одитен файл за данъчни цели) в своята версия, въведена в Португалия, е стандартен файл, в XML формат, който събира цялата данъчна и счетоводна информация на дадена компания.</p> <p>Този файл е предназначен да позволи лесното експортиране по всяко време на предварително зададен набор от счетоводна информация и записи в четим формат независимо от използваната програма.</p> <p>В Португалия файлът SAF-T може да бъде разделен на 4 типа (с общи таблици сред тях и специфични таблици за всеки тип):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ SAF-T файл за счетоводство (C) – включва сметкоплана на фирмата, счетоводни транзакции, клиенти, доставчици, данъчни кодове и плащания; ▶ SAF-T файл за фактуриране (F) – включва основни данни (клиенти, доставчици и продукти/услуги), търговски документи за клиенти, данъчни кодове, движение на стоки, работни документи и плащания (разписки); ▶ Интегриран SAF-T файл (I) – включва цялата счетоводна информация и информация за фактуриране; ▶ Самофактуриране (S) – включва само търговски документи към клиенти, клиенти, продукти/услуги и данъчни кодове.
-----------------	---

<p>Техника на въвеждане</p>	<p>Сроковете за подаване на счетоводния SAF-T файл са няколко пъти отлагани във времето, въпреки че необходимите законодателни промени не са се забавили. За данъчната администрация, както и за бизнеса се е оказало необходимо по-дълго време за внедряване от техническа гледна точка.</p>
<p>Видове данъци в обхвата</p>	<p>В Португалия SAF-T не е изрично въведен за проследяване на определени данъчни задължения на данъкоплатците. По-скоро подаването на файла позволява на данъчната администрация да получи по-детайлна информация за транзакциите, осъществявани от данъкоплатеца, и по този начин да провежда по-ефективни данъчни контролни производства и анализи на профилите на данъкоплатците.</p> <p>Счетоводният файл SAF-T съдържа голям набор от счетоводни регистри и друга информация, която може да се използва от португалската данъчна администрация за извършване на допълнителни проверки предимно върху корпоративния данък, но също така и върху други данъци, които могат да бъдат идентифицирани в счетоводните регистри.</p> <p>Файлът съдържа информация, която позволява и по-задълбочен контрол предимно върху ДДС, но също така и върху други данъци.</p> <p>В SAF-T файла е налична задължителна таблица, която предвижда отчитане на ДДС, както и таблица с продукти, където могат да бъдат включени парафискални данъци.</p>
<p>Наличие на задължителен сметкоплан</p>	<p>В Португалия са налице задължителни сметкоплани, които следват международните стандарти. Все пак трябва да се има предвид, че не е налице единен задължителен сметкоплан за всички дружества. Например финансовите институции, нестопанските организации и микропредприятия прилагат различни стандарти в това отношение. Доколкото ни е известно, не са направени изменения в използваните сметкоплани поради въвеждането на SAF-T в Португалия.</p> <p>Използването на SAF-T в Португалия към този момент обаче показва, че структурата на файла все още е недостатъчна за пълно разбиране и контрол върху счетоводната информация, поради гъвкавостта при използването на счетоводните сметки от различни субекти. Затова португалската данъчна администрация коригира структурата на SAF-T файла със създаването на таксономии, т.е. таблици за съответствие, които позволяват спецификация на използваните от лицето счетоводни сметки в съответствие със счетоводните разпоредби, използвани от различни данъчнозадължени лица.</p> <p>Националният сметкоплан, приложим за повечето дружества в Португалия, се урежда от Наредба</p>

	<p>218/2015.</p> <p>Счетоводният файл SAF-T съдържа таблица, наречена GeneralLedgerAccounts, където са изброени всички сметки, използвани при счетоводни операции, отчетени във файла. Тази таблица съдържа поле, попълнено с референтната класификация на сметките, използвана от дружеството:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ "S" – Общ SNC (система за стандартизиране на счетоводството); ▶ "N" – Международни счетоводни стандарти; ▶ "M" – SNC (система за стандартизиране на счетоводството) за микросубекти; ▶ "O" – Други счетоводни справки, чиято таксономия не е кодифицирана.
<p>Кръг от задължени лица</p>	<p>Местни и чуждестранни лица, подлежащи на облагане с КД в Португалия, които извършват дейност предимно от търговски, промишлен или селскостопански характер и организират счетоводството си с помощта на софтуер, са длъжни да изготвят годишния счетоводен файл SAF-T.</p> <p>От друга страна, дружествата, които през предходната година са имали оборот над 50 000 евро, са задължени да използват сертифициран софтуер за фактуриране от португалския данъчен орган. Този софтуер позволява генерирането на SAF-T файл за фактуриране (Billing SAF-T).</p>
<p>Периодичност на подаване</p>	<p>SAF-T файл за фактуриране (Billing SAF-T) се подава ежемесечно в портала на уебсайта на португалските данъчни органи с данните, свързани с документите, издадени през предходния месец. Крайният срок за подаване на SAF-T файла за фактуриране е до 5-то число на следващия месец, като през 2023 г. срокът бива удължен до 8-мо число на следващия месец.</p> <p>SAF-T файлът за счетоводство (Accounting SAF-T) се изготвя ежегодно и да се изпраща на португалската данъчна администрация при поискване в рамките на контролно производство. Очаква се годишното му подаване да бъде задължително от януари 2025 г.</p>
<p>SAF-T Схема</p>	<p>SAF-T файл за фактуриране:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Header 2. Master File <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Customers

	<ul style="list-style-type: none"> 2.2. Suppliers 2.3. Products – таблица с описание на използваните стоки и услуги, така както са описани в софтуера за фактуриране 2.4. Tax Table – таблица с данъчни кодове и ставки на данъци 3. Source of documents <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Sales invoices – информация за всички данъчни документи за продажби 3.2. Movement of goods – информация за транспортни документи 3.3. Working documents – всякакви други документи, издадени на клиент, например проформа фактури 3.4. Payments <p>SAF-T файл за счетоводство:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Header 2. Master File <ul style="list-style-type: none"> 2.1 GeneralLedgerAccounts – описание на сметкоплана, използван от конкретната компания 2.2 Customers 2.3 Suppliers 2.4 Tax Table 3. GeneralLedgerEntries – информация за всички счетоводни записвания за отчетния период 4. Source Documents <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Payments
<p>Механизъм за корекции</p>	<p>SAF-T файлът може да бъде изменен по инициатива на данъкоплатеца, когато открие грешка или несъответствие. Португалското законодателство предвижда възможност за налагане на санкции, когато информация за данъчни задължения е подадена след крайния срок или когато бъдат установени пропуски или несъответствия.</p>

	<p>Що се отнася до SAF-T файла за фактуриране, процедурата включва подаване на искане за заличаване на вече подадения файл и последващо подаване на нов файл. Искането следва да съдържа обяснение на грешките и причините във файла, налагащи промяна, както и процедурите, предприети за тяхното коригиране. Ако има нужда от коригиране на информацията за фактуриране, следва издаването на нов коригиращ документ като кредитни или дебитни известия.</p> <p>Процедурата е сходна за SAF-T файла за счетоводство - ако има нужда от корекции, те трябва да се извършват с нови транзакции, които отменят или коригират стойността на предишните.</p>
<p>Особености</p>	<p>SAF-T осигурява достъп на данъчната администрация до голямо количество информация, което позволява извършване на по-всеобхватни и задълбочени данъчни ревизии.</p> <p>Информация от SAF-T файл за счетоводство позволява и се използва за валидиране на сумите от финансовите отчети на дружествата, както и на сумите от декларациите за облагане с КД.</p> <p>SAF-T файлът за фактуриране от своя страна позволява съпоставка с данните в ДДС декларациите, както и осъществяване на контрол върху издаването на фактури от лицензиран софтуер за фактуриране. Всеки документ, издаден от такъв софтуер, се подписва с дигитален подпис и съдържа уникален идентификационен код, като и двата вида данни се включват в SAF-T файла за фактуриране.</p> <p>Дигиталният подпис представлява криптирана информация за номер на фактура, дата на фактура, дата на счетоводен запис, сума и предишен дигитален подпис. Тази криптирана информация позволява на данъчната администрация да проследява номерацията и датите на издаваните данъчни документи. Освен това всички фактури, издадени към регистрирани по ДДС лица, чиито ДДС номера са коректно посочени и включени в SAF-T файла за фактуриране, се отнасят към съответното лице и то може да ги достъпи през своя профил в портала на данъчната администрация. Съответно, ако такова лице не открива фактура, издадена до него, в своя профил в портала на данъчната администрация, то може само да я въведе. Този механизъм подобрява качеството на насрещните проверки, които данъчните органи могат да извършват.</p>

Румъния

Обща информация	<p>При имплементацията на SAF-T в Румъния Националната агенция за данъчна администрация е избрала като подход въвеждането на цялата SAF-T схема според унифицирания стандарт, разработен от ОИСП.</p> <p>Най-новата версия на стандарта - SAF-T 2.0 е въведена в Румъния от 1 януари 2022 г.</p> <p>Файлът е разработен, така че да позволява на контролните органи достъп до данъчна и счетоводна информация в лесен за анализиране вид. С въвеждането на SAF-T Националната агенция за данъчна администрация цели модернизация чрез оптимизация на фискалната инспекция и подобряване на доброволното спазване на данъчното законодателство.</p> <p>Един от очакваните резултати при въвеждането на SAF-T в Румъния е подобряването на обмена на данни между Националната агенция за данъчна администрация и данъчните субекти в хода на контролните производства. За данъчната администрация се създава възможност за провеждане на предварителни проверки предимно по електронен път, като по този начин ще се минимизира необходимостта за провеждането им на място.</p>
Техника на въвеждане	<p>Предприет е подход на поетапно подаване на SAF-T файла към данъчната администрация, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Не по-късно от последния календарен ден на месеца, следващ отчетния период (календарен месец/тримесечие, според случая) за информация, различна от материално-стокови запаси и дълготрайни активи▶ Не по-късно от крайния срок за подаване на финансовите отчети за финансовата година, в случай на информационен отчет D406 за дълготрайни активи▶ До крайния срок, определен от данъчните органи, който не може да бъде по-кратък от 30 календарни дни от датата на искането, в случай на информационна справка D406 за стоково материални запаси. <p>Предвид сложността на новите изисквания за отчетност, фискалната администрация е предоставила гратисен период за подаване на първите отчети, считано от датата на влизане в сила на изискванията за подаване на SAF-T файла, приложима за всяка една категория данъкоплатци. В случаите на</p>

Видове данъци в обхвата

отчитане на месечна база гратисният период се изчислява, както следва:

- ▶ шест месеца за първото отчитане,
- ▶ пет месеца за второто отчитане,
- ▶ четири месеца за третото отчитане,
- ▶ три месеца за четвъртото отчитане и
- ▶ два месеца за петото отчитане.

Освен месечното отчитане, администрацията е запазила и задълженията за тримесечно отчитане по отношение на изискуемата информация според вида на дължимия данък.

Задължението за подаване на файла е въведено в румънския данъчен процесуален кодекс, а конкретизирането му, като например гратисни периоди, информация, която се подава и т.н. са въведени със заповеди на изпълнителния директор на данъчната администрация. За данъкоплатците са изработени и публикувани подробни наръчници относно техническите изисквания към файла и информация, която се подава във всяко едно от полетите на схемата.

Подаването на файла позволява на данъчната администрация да получи по-детайлна информация за транзакциите, осъществявани от данъкоплатеца, и по този начин да провежда по-ефективни данъчни контролни производства и анализи на профилите на данъкоплатците.

SAF-T съдържа голям набор от счетоводни регистри и друга информация, която може да се използва от румънска данъчна администрация за извършване на допълнителни проверки както върху корпоративния данък, така и върху други данъци, които могат да бъдат идентифицирани в счетоводните регистри. Файлът съдържа информация, която позволява и по-задълбочен контрол предимно върху ДДС, както и всички други преки и косвени данъци.

SAF-T файлът предвижда наличието на задължителна таблица, относима към отчитане на ДДС, както и таблица с продукти, където могат да бъдат включени парафискални данъци. Съответно във файла дружествата отразяват и своите задължения за акцизи.

Наличие на задължителен

В Румъния са налице задължителни сметкоплани, които следват международните стандарти. За бюджетните институции воденето на сметкоплан е задължително по закон.

<p>Сметкоплан</p>	<p>За търговските дружества по сектори има стандартизирани сметкоплани, които регулират синтетичната част на баланса и сметките са аналитични. Следва да се има предвид, че не е налице единен задължителен сметкоплан за всички компании. Основно изискване за систематизирането на информацията в SAF-T файла, е тя да бъде извлечена от счетоводните сметки на аналитично ниво.</p> <p>Доколкото ни е известно, не са направени изменения в използваните сметкоплани поради въвеждането на SAF-T в Румъния.</p>
<p>Кръг от задължени лица</p>	<p>В законодателството са изброени изрично видовете субекти, които имат задължение за подаване, като е включен текст, определящ такова задължение и за всички неизрично посочени лица. В следваща разпоредба е включен списък на субектите, за които няма да възникне задължение за подаване на файла. Такива например са физически лица, фамилни бизнеси, адвокатски дружества, нотариални кантори и нотариуси, публични институции, независимо от източника на финансирането им, държавни администрации.</p> <p>Предвидено е изискване за подаването на SAF-T файла и от лица, които не са установени в Румъния, но извършват дейност в страната чрез място на стопанска дейност, както и такива, които имат само регистрационен номер по ДДС в Румъния (например данъчно задължени лица, регистрирани чрез пряка регистрация, данъчно задължени лица, регистрирани чрез данъчен представител, постоянни обекти). В конкретния случай на данъчнозадължени лица, регистрирани чрез данъчен представител, датата, на която файлът SAF-T ще стане задължителен, зависи от категорията данъкоплатци, в която е включен данъчният представител.</p> <p>Данъчните субекти, които са задължени да подават файла, основно се категоризират в три групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ големи данъкоплатци; ▶ средни данъкоплатци; ▶ малки данъкоплатци.
<p>Етапи на въвеждане</p>	<p>В зависимост от категориите задължени лица, подаването на SAF-T е задължително, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ За големи данъкоплатци (попадащи в тази категория към 31 декември 2021 г.) от 01 януари 2022 г. По изключение, за големите данъкоплатци, които не са били в тази категория към 31 декември 2021 г., крайният срок е 01 юли 2022 г.

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ За средни данъкоплатци (включени в тази категория към 31 декември 2021 г.) от 01 януари 2023 г. ▶ За малки данъкоплатци (попадащи в тази категория към 31 декември 2021 г.) от 01 януари 2025 г. ▶ По изключение - финансови, банкови и застрахователните/презастрахователните дружества (т.е. големите данъкоплатци към 31 декември 2021 г.) от 01 януари 2023 г.
<p>Периодичност на подаване</p>	<p>SAF-T файлът се подава на месечна или тримесечна база, следвайки реда за подаване на декларацията за данък върху добавената стойност. Относно честотата на подаване, на месечна база данъкоплатците подават счетоводна информация, информация на транзакционна база т.е. информация за продажби и покупки, както и плащания, а на годишна база подават данни във връзка с активите.</p> <p>На данъкоплатците се предоставя гратисен период за първото отчитане. През този период данъкоплатците, които не подават месечен SAF-T файл или подават файлове с грешки, няма да подлежат на санкции.</p> <p>Вземат се предвид и сроковете за корекции (10 дни след приключването на месеца - за отстраняване на евентуални проблеми във файла) без да се налагат санкции. За подаването на корекция на първоначалната декларация се препоръчва да се изпрати отново целият файл, а не частично - само коригираните полета.</p>
<p>SAF-T Схема</p>	<p>SAF-T схемата в Румъния съдържа всички реквизити на версия 2.0 (SAF-T Schema version 2.0) от унифицирания стандарт на ОИСП.</p> <p>Схемата реферира към подробна счетоводна и данъчна информация, относима към счетоводните записи от главната книга на предприятието, вземанията, задълженията, стоково материални запаси, дълготрайни активи и др.</p>

Полша

<p>Обща информация</p>	<p>В Полша SAF-T файловете се предоставят в XML формат, одобрен от Министерството на финансите,</p>
-------------------------------	---

	<p>чрез електронно подаване или на технически носители.</p> <p>SAF-T файловете във вида, в който се подават към настоящия момент, не обхващат задълженията за акциз или за местни данъци, както и не предоставят изчерпателна информация за активите на данъкоплатците.</p> <p>От 1 октомври 2020 г. SAF-T измества подаването на ДДС декларации в Полша.</p>
<p>Видове данъци в обхвата</p>	<p>Информацията, подавана чрез SAF-T файловете в Полша, се използва главно за мониторинг и контрол на ДДС задълженията на лицата. Основната цел на подаването на файловете е по-добър контрол върху ДДС отчетността и борба с ДДС измамите.</p> <p>Информацията теоретично би могла да бъде използвана и при проверка за задължения за КД.</p>
<p>Наличие на задължителен сметкоплан</p>	<p>Полша няма пълна стандартизация на националния сметкоплан. Полският закон за счетоводството задава общите рамки на сметкоплана, а всеки субект може да изгради свой собствен сметкоплан, следвайки основните правила.</p> <p>Сметкопланът следва да се използва за правилното изготвяне на баланса и отчета за приходите и разходите - оформлението на избраните сметки следва да съответства на конкретни елементи от отчета за приходите и разходите (напр. финансови разходи, други оперативни приходи и др.). Оформлението на сметкоплана следва да позволява ефективно изготвяне на отчети за приходите, за изпълнението на дадена програма, за цялостната дейност на организацията и др.</p>
<p>Кръг от задължени лица и етапи на въвеждане</p>	<p>Освен местни дружества, задължени да подават SAF-T в Полша са и чуждестранни лица, които имат само ДДС номер в страната.</p> <p>Когато изискването за подаване на SAF-T е въведено в Полша през 2016 г. е направено разграничение между микро, малки, средни и големи предприятия. Първата група задължени лица включва големите предприятия. През следващите години обхватът се разширява с трите останали групи, до момент, в който всички бизнес субекти (без значение от размера) имат задължението да подават SAF-T.</p> <p>Задължението за подаване на всички SAF-T файлове от големите предприятия е въведено от 01 януари 2016 г.</p> <p>За малките и средните предприятия от 01 януари 2017 г. се въвежда задължение за подаване на SAF-</p>

<p>Периодичност на подаване</p>	<p>Т файла за ДДС цели, а за подаване на всички файлове – от 01 януари 2018 г.</p> <p>За микро предприятията подаването на всички SAF-T файлове е задължително от 01 януари 2018 г.</p> <p>Разграничението между групите предприятия е направено на база три критерия – брой служители, оборот и стойност на активите.</p>
<p>SAF-T Схема</p>	<p>Единствено SAF-T файл за ДДС се подава месечно посредством портала на Министерството на финансите. Останалите SAF-T файлове се предоставят на данъчната администрация при поискване предимно на технически носител, а не по електронен път.</p> <p>В Полша са разработени и се подават няколко различни SAF-T файла, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ JPK_KR – SAF-T файл за информация от счетоводни сметки; ▶ JPK_WB – SAF-T файл за банкови извлечения; ▶ JPK_MAG – SAF-T файл за складови наличности; ▶ JPK_VAT (стара версия) и JPK_V7 (нова версия) – SAF-T за ДДС; ▶ JPK_FA – SAF-T за фактури за продажба с ДДС; ▶ JPK_FA_RR – SAF-T за фактури за продажба с ДДС относно земеделски стопани с фиксирана ставка; ▶ JPK_PKPIR – SAF-T за книга за приходи и разходи (само за субекти, използващи книга за приходи и разходи); ▶ JPK_EWP – SAF-T за регистър на приходите (само за микросубекти).
<p>Механизъм за корекция</p>	<p>Налице е процедура за коригиране на SAF-T за ДДС. Корекцията може да бъде инициирана от данъкоплатеца, ако грешката бъде открита от него – за тези случаи не съществува крайна дата за извършване на корекцията. Ако несъответствията бъдат открити от данъчните власти, данъкоплатецът има конкретен срок за предоставяне на обяснения и/или отстраняване на грешката. Корекцията в този файл се извършва чрез повторно подаване само на изменения раздел.</p> <p>Що се отнася до структурите на SAF-T при поискване (т.е. JPK_KR, JPK_WB, JPK_MAG, JPK_FA, JPK_FA_RR, JPK_PKPIR, JPK_EWP), процедурите за коригиране не са официално посочени, но като</p>

Особености	<p>правило изглеждат по следния начин: корекциите се правят само въз основа на искането на органа (което може да показва грешки, които следва да бъдат коригирани в хода на данъчната ревизия) и да изисква повторно подаване на коригирани XML файлове.</p>
	<p>Неподаването на файловете в рамките на определения срок представлява нарушение или дори може да съставлява данъчно престъпление.</p>
	<p>Освен това непредоставянето на SAF-T при поискване от данъчните органи може също да подлежи на санкция. Изпращането на файлове SAF-T, но с грешки, може да доведе до глоба в размер на 500 PLN за всяко несъответствие. Санкцията се прилага под формата на решение, освен ако данъкоплатецът не представи обяснения или не последва корекция на SAF-T.</p>
	<p>След въвеждане на задължението за подаване на SAF-T в Полша файлът е обект на същите правила за данъчен контрол като всички други документи, одитирани при традиционните процедури за контрол.</p> <p>С други думи, данъчният орган следва да отправи искане до данъкоплатеца да представи доказателства във връзка с предоставената информация в SAF-T файловете под формата на електронни файлове и да му определи конкретен срок за представяне на тези доказателства. Срокът се определя съобразно естеството на доказателствата и хода на производството, но не може да бъде по-кратък от 3 дни. Струва си да се спомене, че файловете SAF-T не са заменили напълно другите документи за целите на данъчния контрол. Те са допълнителни елементи, които могат да бъдат одитирани в допълнение към или отделно от другите документи и доказателства.</p>

Испания

Обща информация	<p>Стриктно погледнато към момента Испания не е въвела задължение за подаване на SAF-T файл, използвайки концепцията и схемата на ОИСП. Все пак Испания е въвела друга подобна система за подаване на информация в структуриран XML файл относно издадени и получени фактури към националната данъчна администрация, която разбираме от прегледаните материали, че е създадена специално за нуждите на държавата.</p> <p>Тази система се нарича SII (Immediate Supply of Information) и представлява електронно подаване на</p>
------------------------	---

	<p>данни за фактуриране от ДДС документите. Системата представлява приложение, разработено от данъчната администрация за електронно деклариране за ДДС цели. Това приложение позволява на данъчно задължените лица да подадат всички детайли от издадени и получени фактури в приложението в рамките на четири календарни дни и включва изпращане на самите фактури към данъчната администрация.</p> <p>Системата цели да опрости спазването на данъчното законодателство, да намали разходите на дружествата чрез автоматизация на процеса и да подобри контрола от страна на държавата включително чрез извършване на насрещни проверки.</p> <p>Системата е въведена в Испания от 01 юли 2017 г. и се определя като много близка до фактуриране в реално време или т.нар. електронно фактуриране. Използването на тази система не налага задължение за предварително одобрение/ валидация на дадена транзакция от страна на данъчната администрация.</p>
<p>Кръг от задължени лица</p>	<p>В кръга на задължените лица попадат такива, които имат задължение за начисляване на ДДС и по-конкретно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Големи дружества, чийто годишен оборот надхвърля 6 млн. евро; ▶ ДДС групи; ▶ Компании, които участват в процедури за месечно възстановяване на ДДС; ▶ Други данъчно задължени лица, които доброволно биха искали да използват системата.
<p>Схема и подавана информация</p>	<p>В Испания подаване на данни чрез формата SAF-T се осъществява в XML файл. Този файл може да бъде изпратен директно чрез ERP системата, използвана от компанията, или чрез качване на файла в портала на данъчните власти.</p> <p>Обхватът на предоставената информация включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Детайли за издадени фактури – в срок от четири календарни дни след издаване на фактурата; ▶ Информация за получени фактури – в срок от четири календарни дни след въвеждане на счетоводни запис (но винаги преди 16-то число на следващия месец); ▶ Информация за транзакции в рамките на ЕС – в срок от четири календарни дни от изпращане или получаване на стоките;

Франция

<p>Обща информация</p>	<p>Франция, подобно на Испания, към момента не е въвела задължение за подаване на SAF-T файл по модела на ОИСП, но е създала друга система с подобни цели и начин на функциониране.</p> <p>Системата, въведена във Франция, се нарича FEC (англ. пр. <i>Audit file for France</i>; бълг. пр. <i>Одитен файл за Франция</i>). Файлът на практика съдържа счетоводна информация от счетоводните регистри на задължените лица, която се подава към националната данъчна администрация в хода на извършвано данъчно контролно производство.</p> <p>Системата е въведена на 1 януари 2014 г.</p> <p>Файлът, който се подава, следва да съдържа информация за счетоводните записвания на дружеството за определена финансова година. Компаниите разполагат с 15 дни от иницирането на данъчна ревизия за подготвяне и подаване на файла. Ако файлът не бъде подаден, бъде подаден в незавършен вид или неотговарящ на изискванията, резултатът може да бъде оспорван / отхвърляне на всички счетоводни записвания, както и на свързаните с тях декларации и данъци (ДДС, КД и т.н.). Освен това задълженото лице може да подлежи на административна санкция.</p>
<p>Кръг от задължени лица</p>	<p>В кръга от задължени лица попадат дружества, установени във Франция, които водят счетоводството си в електронна форма, чуждестранни лица, регистрирани за ДДС цели във Франция и клонове, регистрирани във Франция, на чуждестранни лица.</p>
<p>Схема и подавана информация</p>	<p>Данъчната администрация е предоставила на данъкоплатците четири вида XML файлове според вида счетоводство и данъчно облагане. Задължителните полета по отношение на един счетоводен запис варират между 18 и 22 според вида на данъчното облагане и включват следните данни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Дата на въвеждане на счетоводния запис; ► Уникален номер на счетоводния запис; ► Номер на счетоводната сметка (изглежда, че Франция имат стандартизиран сметкоплан);

- ▶ Описание на счетоводна сметка;
- ▶ Референция към допълнителен документ;
- ▶ Дебит сума;
- ▶ Кредит сума;
- ▶ Дата на плащане;
- ▶ Начин на плащане;
- ▶ Идентификационен номер на клиент.

**Funded by
the European Union**

Visit our website:

Find out more
about the Technical
Support Instrument:

